

Verslag Grote Stedenbijeenkomst GOAB (G44) – 22 april 22

Online meeting vanwege Corona-beperkingen, 23 deelnemers vanuit G44 gemeenten

10.00-10.05 Opening door projectleider van het ondersteuningstraject GOAB, uitgevoerd door Oberon, Sardes, CED-groep.

- Er wordt toelichting gegeven op de agenda.

10.05-10.25 Nieuws en actualiteiten, met speciale aandacht voor NP Onderwijs door OCW

- Een beleidsambtenaar van OCW is aanwezig – werkzaam voor directie po; team onderwijsachterstandenbeleid en het jonge kind, voornamelijk voor voorschoolse educatie en is contactpersoon voor het ondersteuningstraject.
- Ondersteuningstraject GOAB krijgt een vervolg. Er is een Europese aanbesteding geweest om het project een vervolg te geven voor de komende twee jaar. Die is gewonnen door het huidige consortium (Oberon, Sardes, CED-Groep). Dit is een voorgenomen gunningsbesluit; de contracten moeten nog getekend worden. Na 2 jaar wordt gekeken of de ondersteuning eventueel nog verlengd kan worden.
- Kennisplein Onderwijskansen gelanceerd op onderwijskennis.nl. Op deze website zijn kennis, praktische informatie en aanpakken te vinden voor scholen over het aanpakken van gelijke onderwijskansen.
- [Handreiking gegevensoverdracht kinderopvang onderwijs](#). Deze handreiking maakt inzichtelijk welke informatie scholen en kinderopvang mogen uitwisselen.

Onderzoeken. Zie de PowerPoint voor links en details.

- [Onderzoek](#) over de toegang tot VE voor peuters in de asielopvang.
- [Onderzoek](#) naar mogelijkheden voor het aanbieden van een vast zomerprogramma aan kinderen op azc's. Interessant rapport als je aan de slag wilt met een zomerprogramma deze zomer.
- Onderzoek en scenario-ontwikkeling structureel toezicht proceskwaliteit en kwaliteitszorg voorschoolse educatie. Dit onderzoek gaat over toezicht op de locaties. GGD en Inspectie van het Onderwijs zien hier op toe, maar er wordt onderzocht of toezicht op de proceskwaliteit (waaronder de educatieve kwaliteit) en kwaliteitszorg structureel geregeld moet worden.
- Implementatie- en bestedingsonderzoek. Hiervoor zal binnenkort een nieuwe meting volgen. Voor het implementatieonderzoek is al een eerste meting geweest, binnenkort volgt de tweede. Deze gaat over de 960 uur regeling en de besteding van de 170 miljoen die met vorige regeerakkoord beschikbaar is gesteld. Er loopt nu gelijktijdig ook een onderzoek vanuit SZW. Dit onderzoek gaat over het bereik van peutervoorzieningen.

Het Nationaal Programma Onderwijs is opgezet naar aanleiding van de leervertragingen die leerlingen hebben opgelopen door de scholensluitingen en het afstandsonderwijs. Daarbij zijn brede achterstanden opgelopen op cognitief, executief en sociaal-emotioneel vlak. Deze achterstanden zijn niet bij alle leerlingen even groot, er is een grote variatie. Met name bij leerlingen met een lagere sociaaleconomische status is een grotere vertraging. Dit heeft de kansongelijkheid vergroot. Het doel van het NP Onderwijs is herstel van deze leervertraging in de komende 2,5 jaar, met bijzondere aandacht voor specifieke aandachtsgroepen. In totaal is er € 8,5 miljard beschikbaar gesteld voor 2021 tot 2023. Hiervan is € 5,8 miljard bedoeld voor het funderend onderwijs. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen maatregelen voor de zomer (€ 498 mln.) en maatregelen vanaf komend schooljaar (€ 5.307 mln.). Tot aan de zomer staat het volgende op de planning:

- Uitbreiding subsidieregeling Inhaal- en Ondersteuningsprogramma's ve, po en vo.
Nav vraag over voorschoolse inhaalprogramma's : Er is gekozen voor de mogelijkheid van een vakantieaanbod. Er zal geen urenuitbreiding zijn voor locaties die al het hele jaar open zijn. Dit werd niet realistisch geacht dat daar nog meer uren geboden konden worden gezien de 960 uren regeling. Er is in de subsidieregeling niet voor gekozen, maar mogelijk kunnen de middelen die gemeenten vanaf september krijgen vanuit het NP onderwijs wel ingezet worden hiervoor.
- Uitbreiding regeling Extra handen in de klas. Alleen voor scholen, niet voor voorscholen.
- Extra nieuwkomersbekostiging po en vo. Dit wordt 4 jaar extra bekostiging in plaats van de huidige 2 jaar.

- Analyse van de leervertragingen in de vorm van een schoolscan en vervolgens planvorming door scholen.

Vanaf de zomer zijn de maatregelen weergegeven in onderstaande tabel. Daarbij staan ook de bedragen die in de kamerbrief zijn genoemd. Het grootste budget gaat naar scholen en extra naar scholen met hogere achterstandsscore. Er gaat ook geld naar gemeente, wederom meer geld naar gemeenten met een hogere achterstandsscore.

Maatregelen middellange termijn funderend onderwijs (vanaf komend schooljaar)	2021	2022	2023
Intensiveringen voor scholen	€ 856 mln.	€ 2.056 mln.	€ 899 mln.
Specifieke doelgroepen	€ 94 mln.	€ 236 mln.	€ 89 mln.
Ondersteuning onderwijspersoneel	€ 195 mln.	€ 307 mln.	€ 173 mln.
Intensiveringen voor gemeenten	€ 84 mln.	€ 182 mln.	€ 80 mln.
Organisatie, onderzoek, monitoring en uitvoering	€ 17 mln.	€ 28 mln.	€ 12 mln.
Totaal	€ 1.247 mln.	€ 2.808 mln.	€ 1.252 mln.

De scholen en gemeenten hebben elk hun eigen rol in de uitvoer van het NP Onderwijs. De rol van de scholen is:

- Scholen brengen met een schoolscan in kaart welke vertragingen er zijn, en maken voor de zomer een plan hoe ze dit in gaan lopen.
- Scholen kiezen effectieve interventies uit de menukaart.
- Scholen informeren gemeenten over hun plannen zodat gemeenten kunnen kijken wat er aanvullend nodig is.

De rol van de gemeenten is:

- Scholen helpen met aanvullende programma's, begeleiding en kennisdeling. En samenwerking organiseren tussen lokale partijen (bijv. scholen met kinderopvang en jeugdzorg).
- Zoveel mogelijk voortbordurend op bestaand beleid, structuren en samenwerkingen.

Vanaf september krijgen gemeenten voor twee schooljaren extra geld in de vorm van een nieuwe specifieke uitkering. Voor alle gemeenten komt er een bedrag per kind en extra geld voor gemeenten met een zwaardere achterstandsscore. Dit bedrag is nog niet bekend en wordt uiterlijk in juli bekend gemaakt. Er wordt nu gekeken naar de vormgeving van de SPUK; welke bestedingsdoelen en voorwaarden. Vanaf september zou het voor wat betreft de voorschoolse educatie bijvoorbeeld mogelijk kunnen zijn gedurende de week extra uren aan te bieden vanuit de SPUK. Op zeer korte termijn volgt een brief voor gemeenten wat van hen verwachten en wat ze van OCW kunnen verwachten (brief is 23 april uitgegaan).

Een gemeente geeft aan dat de voorscholen zien dat leerlingen terugkeren met een zwaardere problematiek. Echter moeten voorscholen het op dit moment nog doen met de zelfde ondersteuning. Vraag is of er ook een regeling komt die daaraan tegemoet komt, iets als de extra handen regeling voor scholen. OCW: Op dit moment is dit er nog niet, hier kan wel naar gekeken worden voor volgend schooljaar of dat uit de SPUK kan. Het punt van zwaardere problematiek is een goed punt om rekening mee te houden in de vormgeving van de SPUK. De vraag vanuit de kinderopvang is of er jeugdhulp naar de kinderopvang kan worden gehaald gezien de zware problematiek.

10.25-10.45 Uit elkaar in groepjes

- Er wordt uitgelegd dat iedereen in willekeurige groepjes wordt verdeeld om de gedachten over het NP Onderwijs door OCW uit te wisselen. Twee besprekpunten staan daarbij centraal:
 - Bestedingsdoelen SPUK: waar willen jullie het geld voor kunnen inzetten, welke ruimte is er volgens jullie nodig in de SPUK?
 - Ondersteuning gemeenten: welke ondersteuning is er volgens jullie nodig voor gemeenten t.a.v. het NP Onderwijs?
- Iedereen gaat uit elkaar in groepjes.

10.45-10.55 Terugkoppeling

- Terugkoppeling via Mentimeter.

Bestedingsruimte SPUK:

Er is een vraag over de inzet voor niet-doelgroepkinderen. Op dit moment is OCW nog bezig met SPUK en kan dus niet zeggen wat daar wel en niet in staat. Er komt ook meerdere keren terug dat er veel ruimte gegeven moet worden. Hier zal naar worden gekeken. Het programma is in eerste instantie gericht op vve, dus de doelgroep kinderen.

Een gemeente geeft aan: Door harmonisatie zijn er veel gemengde groepen, daardoor heeft niet elk kind met achterstand ook een indicatie. Het plaatsen van schotten maakt het lastig, eigenlijk willen gemeenten ook extra uren inzetten voor niet-doelgroepkinderen. De beleidsambtenaar van OCW zal de opmerkingen mee terug nemen en er naar kijken.

Ondersteuning gemeenten:

De beleidsambtenaar van OCW vraagt hoe OCW kan ondersteunen en een verbindende rol kan bieden. Als antwoord wordt gegeven een menukaart voor gemeenten en het delen van goede voorbeelden.

10.55-11.05 Pedagogisch beleidsmedewerker in het VE

- Er zijn twee vragen via Mentimeter over pedagogisch beleidsmedewerkers in het VE.
 - Wat is de stand van zaken invoering pbm'er in de ve? Meerkeuzevraag. Meerderheid (8) noemt dat op de meeste ve-locaties al een pbm'er is volgens de nieuwe norm. Een derde is nog bezig en aan het verkennen of al bijna rond. Bij twee al wel pbm'ers, maar nog niet overal.
 - Welke vragen leven er nog rondom de pbm'er? Vragen kunnen ook later gesteld worden via de website of direct. Antwoorden op de vragen: - OAB middelen die bedoeld zijn om uren pbm'er te bekostigen zitten al in het GOAB-budget. – Er is niet vastgelegd hoe uren ingezet moeten worden, aan coaching of beleid. Hierover kun je als gemeente overleggen met de aanbieders.

11.05-11.10 Educatieve kwaliteit en de rol van de gemeente

Dit krijgt vorm door een responsieve professional met hoge verwachtingen die feedback geeft, ontwikkeling stimuleert door kinderen uit te dagen in spel, en in een rijke speel- leeromgeving interessante activiteiten biedt die een beroep doen op alle ontwikkelingsdomeinen. Er blijkt al langer dat daar winst te behalen is, maar het is tevens een patroon die we al langer zien dus lastig te verbreken, maar niet onmogelijk. De verantwoordelijkheid voor de educatieve kwaliteit ligt bij kinderopvang, maar de gemeente is verantwoordelijk om een goed ve-aanbod te bieden.

Het onderstaande schema laat zien wat kwaliteit is. Deze indeling komt uit CLASS. Hierbij is een focus op interactie tussen pm'er en kind(eren); de materialen en programma zijn van meerwaarde door de interactie.

De rol van de gemeenten ter ondersteuning van de educatieve kwaliteit kan er bijvoorbeeld zo uit zien:

- Gesprek over kwaliteit. Gezamenlijke visie inclusief rol pbm'er in de ve bij educatieve kwaliteit. Hoe zien zij het zelf? Mee eens dat je educatieve kwaliteit meer kan inzetten?
- Opnemen in gemeentelijk ve-kwaliteitskader.
- Monitoren van de educatieve kwaliteit.
- Ondersteunen/co-financieren meting educatieve kwaliteit.

- (co-)Financieren professionalisering.
- Inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker in de ve.

Zie de [Handreiking GOAB](#) voor meer informatie over educatieve kwaliteit.

11.10-11.25 Uit elkaar in groepjes

- Iedereen gaat uit elkaar in groepjes en wisselt gedachten uit over educatieve kwaliteit. De bespreekpunten die daarbij centraal staan zijn:
 - Op welke manier ondersteunt jouw gemeente de educatieve kwaliteit in de ve?
 - Zijn er voorbeelden om te delen?

11.25-11.30 Terugkoppeling

- Terugkoppeling via Mentimeter.
 - Voorbeelden om te delen van rol gemeente bij educatieve kwaliteit?

Een gemeente vraagt zich af aan welk soort resultaatafspraken rond kwaliteit je kan denken. Je kan denken aan een kwaliteitsdialoog en resultaatafspraken gericht op kwaliteit. Een gemeente noemt dat zij zijn gekomen op soort kwaliteitstoets die ieder jaar op een paar locaties wordt uitgevoerd. Deze kwaliteitstoets is met verschillende betrokkenen opgesteld, waaronder een expertisecentrum. Van de kwaliteitstoetsen volgt een rapportage en deze wordt na afstemming met de betrokkenen besproken met de gemeente. De rapportage is ook bedoeld voor de voorschool om een verbeterplan op te stellen. Deze wordt dan het jaar erop weer besproken. Zo ontstaat een gesprek en kan gekeken worden wat voorscholen hebben gedaan. Er is voor deze aanpak gekozen omdat ze niet meer op individueel of kindniveau de resultaten kunnen volgen. Er zijn meer vragen over resultaatafspraken. In een volgende kenniskring kan hier uitgebreider over gesproken worden. GOAB-periode loopt tot 2022, blijft het budget hetzelfde? OCW geeft aan dat het macrobudget in het meerjarenperspectief nu wel in de begroting staat, maar we weten nog niet wat het nieuwe kabinet van plan is. Er zal in elk geval een evaluatie van de CBS-indicator plaatsvinden in 2025.

Gevraagd wordt naar het toetsingskader van de GGD met betrekking tot pbm'ers. De GGD/GHOR is nog bezig met aanpassen instrumenten, deze heeft de beleidsambtenaar nog niet gezien dus zij kan hier nog niks over zeggen.

11.30 Evaluatie en afsluiting

- Kenniskringen gaan door in de nieuwe ondersteuningsperiode, de volgende voor de grote steden zal in het najaar zijn. Dit zal hopelijk weer op locatie kunnen plaatsvinden.